

ADVIES Nr. 2.087

Zitting van dinsdag 22 mei 2018

Voorontwerp van wet betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen

x x x

2.959

ADVIES Nr. 2.087

Onderwerp: Voorontwerp van wet betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen

Bij brief van 13 november 2017 heeft de heer K. Peeters, minister van Werk, de Nationale Arbeidsraad om advies gevraagd over een voorontwerp van wet betreffende de bescherming van de bedrijfsgeheimen.

Dat voorontwerp van wet voorziet in de omzetting in Belgisch recht van de Richtlijn (EU) 2016/943 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan.

Om die Richtlijn om te zetten, worden aanpassingen aangebracht aan het Wetboek van economisch recht, het Gerechtelijk Wetboek en artikel 17, 3°, a) van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten. De adviesaanvraag van de minister van Werk heeft enkel betrekking op de wijziging aan de voornoemde wet van 3 juli 1978. Tijdens zijn werkzaamheden heeft de Raad echter opgemerkt dat andere bepalingen van het voorontwerp van wet betrekking hebben op andere aspecten van het arbeidsrecht; over enkele ervan wenst hij opmerkingen te maken.

Het onderzoek van dat dossier werd toevertrouwd aan de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen. Tijdens zijn werkzaamheden heeft de Raad kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van vertegenwoordigers van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en van de FOD Economie.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 22 mei 2018 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 13 november 2017 heeft de heer K. Peeters, minister van Werk, de Nationale Arbeidsraad om advies gevraagd over een voorontwerp van wet betreffende de bescherming van de bedrijfsgeheimen.

Dat voorontwerp van wet voorziet in de omzetting in Belgisch recht van de Richtlijn (EU) 2016/943 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan.

Om die Richtlijn om te zetten, worden aanpassingen aangebracht aan het Wetboek van economisch recht, het Gerechtelijk Wetboek en artikel 17, 3°, a) van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (artikel 43 van het voorontwerp van wet). Die bepaling luidt momenteel als volgt:

“De werknemer is verplicht:

(...)

3° zowel gedurende de overeenkomst als na het beëindigen daarvan, zich ervan te onthouden:

- a) fabrieksgeheimen, zakengeheimen of geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken;

(...)”.

Advies nr. 2.087

De nieuwe beoogde bepaling (artikel 43 van het voorontwerp van wet) luidt als volgt: “3° zowel gedurende de overeenkomst als na het beëindigen ervan, zich ervan te onthouden:

- a) een bedrijfsgeheim in de zin van artikel I.17/1, 1° van het Wetboek van economisch recht, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, op onrechtmatige wijze openbaar te maken in de zin van titel 8/1 van boek XI van hetzelfde Wetboek, alsook geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken.”

Die wijziging van artikel 17, 3°, a) van de wet van 3 juli 1978 moet de formulering van de verplichting uit dat artikel in overeenstemming brengen met de formulering in het Wetboek van economisch recht ingevolge de omzetting van de bovengenoemde Richtlijn. Bovendien moet de formulering “op onrechtmatige wijze openbaar te maken” de werkgever en werknemer meer rechtszekerheid bieden.

De adviesaanvraag van de minister van Werk heeft enkel betrekking op de wijziging die het voormelde voorontwerp van wet (artikel 43) aanbrengt aan de voornoemde wet van 3 juli 1978. De Raad wijst er echter op dat andere bepalingen van het voorontwerp van wet betrekking hebben op andere aspecten van het arbeidsrecht; over enkele ervan wenst hij opmerkingen te maken.

II. ARTIKEL 43 VAN HET VOORONTWERP VAN WET

A. Context

1. De Richtlijn

De Raad stelt vast dat de Richtlijn (EU) 2016/943 van het Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte know-how en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan, bedoeld is om oneerlijke concurrentie bestrijden en innovatie te bevorderen door te zorgen voor een efficiëntere wettelijke bescherming van de bedrijfsgeheimen door het onrechtmatig gebruik van die geheimen te bestrijden binnen de Europese Unie.

De Richtlijn definieert dus met name het “bedrijfsgeheim” (artikel 2, 1)), de voorwaarden voor het rechtmatig gebruiken en openbaar maken van dat bedrijfsgeheim (artikel 3) en wat bedoeld wordt met “Het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen” (artikel 4) en de uitzonderingen (artikel 5). Ze bepaalt eveneens de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen die nodig zijn om te waarborgen dat tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen een civiele vordering kan worden ingesteld (artikelen 6 tot 15). De Richtlijn voorziet dus niet in een strafrechtelijke harmonisatie, maar verbiedt die niet.

2. Het huidige Belgische arbeidsrecht

- a. De Raad wijst erop dat het huidige Belgische arbeidsrecht een bepaling bevat in verband met het bedrijfsgeheim en fabrieksgeheim, namelijk artikel 17, 3°, a) van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

De Raad herinnert eraan dat die als volgt luidt:

“De werknemer is verplicht:

(...)

3° zowel gedurende de overeenkomst als na het beëindigen daarvan, zich ervan te onthouden:

- a) fabrieksgeheimen, zakengeheimen of geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken.”
- b. De Raad merkt ook op dat het “kwaadwillig” of “bedrieglijk” meedelen van de geheimen van de fabriek door een werknemer, strafbaar wordt gesteld door artikel 309 van het Strafwetboek en gepaard gaat met een gevangenisstraf en een geldboete.
- c. De Raad wijst er wel op dat het begrip “fabrieksgeheim” en het begrip “bedrijfsgeheim” niet wettelijk zijn vastgelegd in het Belgische recht.

- d. De Raad heeft bovendien vernomen dat er weinig rechtspraak daarover bestaat en dat het, volgens het Hof van Cassatie (Cass. 26 juni 1975, Pas., 1975, I, p. 1043), “*ter beoordeling van de rechter staat of het door hem vastgestelde fabricageprocedé een fabrieksgeheim is, in de normale en gewone betekenis van dit woord*”.

Het Hof van Cassatie definieerde het begrip fabrieksgeheim als volgt: “*Technische gegevens, die bijdragen tot de vervaardiging van een bepaald product en aan de fabrikant een voorsprong geven op zijn concurrenten, zodat de niet-bekendmaking ervan voor hem een economisch voordeel inhoudt*” (Cass. 27 september 1943, Pas., 1943, I, p.358).

B. Door het ontwerp van wet (artikel 43) aangebrachte wijziging aan de wet van 3 juli 1978

1. De Raad maakt uit de memorie van toelichting op dat er momenteel in het Belgische recht geen algemeen en homogeen wettelijk kader bestaat voor de bescherming van bedrijfsgeheimen en dat de bestaande bepalingen versnipperd en onvolledig zijn. Rekening houdend met die elementen en de samenvoeging van de economische wetgeving in het Wetboek van economisch recht, heeft de wetgever het niet opportuun geacht te voorzien in autonome wetgeving om de Richtlijn 2016/943 om te zetten. Het voorontwerp van wet houdt dus wijzigingen aan het Wetboek van economisch recht, het Gerechtelijk Wetboek en de wet betreffende de arbeidsovereenkomsten in.
2. De Raad herhaalt dat de nieuwe beoogde bepaling (artikel 43 van het voorontwerp van wet) luidt als volgt: “3° zowel gedurende de overeenkomst als na het beëindigen daarvan, zich ervan te onthouden:
 - a) een bedrijfsgeheim in de zin van artikel I.17/1, 1° van het Wetboek van economisch recht, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, op onrechtmatige wijze openbaar te maken in de zin van titel 8/1 van boek XI van hetzelfde Wetboek, alsook geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken.”

3. De Raad stelt bovendien vast dat de Raad voor de Intellectuele Eigendom in zijn advies van 13 juni 2017 over het voorgelegde voorontwerp van wet, van oordeel was dat dat voorontwerp van wet ook een bepaling dient te voorzien volgens welke de werknemer verplicht is om alle bepalingen betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen van het Wetboek van economisch recht na te leven. De Richtlijn dient immers te worden nageleefd, en deze verbiedt de werknemer en elke derde niet alleen het openbaar maken van bedrijfsgeheimen, maar ook het onrechtmatig verkrijgen en gebruiken ervan.

De Raad werd ervan in kennis gesteld dat de verwijzing naar het Wetboek van economisch recht werd toegevoegd in het bovengenoemd artikel 43 ingevolge dat advies. Daaruit vloeit voort dat, onverminderd artikel 17, 3°, a) van de wet betreffende de arbeidsovereenkomsten, het Wetboek van economisch recht dus van toepassing is op de arbeidsrelatie, voor wat betreft de kwestie van de bedrijfsgeheimen, en dat de definitie van “bedrijfsgeheim” die het voorontwerp van wet heeft ingevoegd in dat Wetboek, dus rechtstreeks van toepassing is op de arbeidsrelatie.

C. Standpunt van de Raad

1. De begrippen “bedrijfsgeheim”, “fabrieksgeheim”, “geheim van de fabriek”

- a. Draagwijdte van de definitie van “bedrijfsgeheim” zoals die voortvloeit uit de Richtlijn 2016/943

De Raad stelt vast dat de Richtlijn (artikel 2, 1)) met “bedrijfsgeheim” informatie bedoelt die voldoet aan alle volgende voorwaarden:

- de informatie is geheim in die zin dat zij, in haar geheel dan wel in de juiste samenstelling en ordening van haar bestanddelen, niet algemeen bekend is bij of gemakkelijk toegankelijk is voor personen binnen de kringen die zich gewoonlijk bezighouden met de desbetreffende soort informatie;
- de informatie bezit handelswaarde omdat zij geheim is, en;
- de informatie is door de persoon die rechtmatig daarover beschikt onderworpen aan redelijke maatregelen, gezien de omstandigheden, om deze geheim te houden.

Die bepaling is letterlijk omgezet in artikel 2 van het voorontwerp van wet.

Bovendien wijst de Raad erop dat in overweging 14 van de Richtlijn staat dat het belangrijk is een homogene definitie van “bedrijfsgeheim” vast te stellen en dat die definitie daarom betrekking moet hebben op knowhow, bedrijfsinformatie en technologische informatie.

b. Impact van de definitie van de Richtlijn 2016/943 op het Belgische recht

1) Impact op het arbeidsrecht - Begrippen “fabrieksgeheimen” en “bedrijfsgeheimen”

De Raad stelt vast dat het huidige artikel 17, 3°, a) van de wet betreffende de arbeidsovereenkomsten in overeenstemming moet worden gebracht met de Richtlijn 2016/943. De huidige bepaling beoogt evenwel zowel de “fabrieksgeheimen” als de “bedrijfsgeheimen”.

De Raad geeft aan dat de Richtlijn 2016/943 met name homogene definities beoogt. Bovendien stelt de Raad vast dat het concept “bedrijfsgeheim”, zoals het voortvloeit uit overweging 14 van de voornoemde Richtlijn, breed moet worden opgevat. Volgens de verduidelijkingen van de vertegenwoordigers van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de FOD Economie is de in het Wetboek van economisch recht ingevoegde definitie niet bedoeld om de draagwijdte van (Belgische) gerechtelijke uitspraken over dit onderwerp uit te breiden of te beperken. Het feit dat het concept van “fabrieksgeheim” niet meer uitdrukkelijk wordt vermeld in artikel 17, 3°, a) van de wet betreffende de arbeidsovereenkomsten, heeft dus niet tot doel of resultaat dat dat laatste concept wordt uitgesloten. Het zou eerder dat laatste begrip zijn dat “de knowhow en de technische handelwijzen die een technisch voordeel bezorgen en die op concurrenten een superioriteit opleveren die van aard zijn een economisch voordeel te bieden” (memorie van toelichting) omvat, dat voortaan onder “bedrijfsgeheimen” valt. De Raad stelt bovendien vast dat die uitleg in de memorie van toelichting staat.

Omwille van de coherentie en rechtszekerheid wil de Raad elk risico op ambiguïteit wegwerken wat betreft het effectieve behoud van het verband dat momenteel bestaat tussen de bepalingen van artikel 17, 3° van de wet van 3 juli 1978, artikel 578, 1° van het Gerechtelijk Wetboek en artikel 309 van het Strafwetboek waarin telkens het begrip “fabrieksgeheimen” vermeld wordt.

Hij wil dan ook kracht van wet geven aan de uitleg van de vertegenwoordigers van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de FOD Economie wat betreft de invoeging van het begrip “fabrieksgeheimen” in het (ruimer) geheel van de bedrijfsgeheimen; hij beveelt dan ook aan dat artikel 17, 3° van de wet van 3 juli 1978 voortaan luidt als volgt:

“ (...) een bedrijfsgeheim in de zin van artikel 1.17/1, 1° van Hoofdstuk 9, Boek I van het Wetboek van economisch recht, **met inbegrip van een fabrieksgeheim**, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, (...)”

2) Impact op het strafrecht

a) Begrip “fabrieksgeheimen”

De Raad stelt vast dat artikel 309 van het Strafwetboek als volgt luidt: “*Hij die geheimen van de fabriek waarin hij werkzaam geweest is of nog is, kwaadwillig of bedrieglijk aan anderen meedeelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot drie jaar en met geldboete van vijftig euro tot tweeduizend euro.*”

b) De coherentie tussen de verschillende rechtstakken

De Raad wijst erop dat de Richtlijn 2016/943 met name moet zorgen voor een homogeen en coherent gebruik van de begrippen. In zijn voormeld advies van 13 juni 2017 benadrukt de Raad voor de Intellectuele Eigendom eveneens het belang van een coherent gebruik van de begrippen in het voorontwerp van wet en vindt hij dat het daarbij zou moeten gaan “om een consequent gebruik niet enkel binnen dezelfde wettekst, maar ook in het gehele Wetboek van economisch recht en de Belgische wetgeving in het algemeen”.

De Raad onderschrijft die nood aan coherentie. In dat verband stelt hij vast dat het voorontwerp van wet niets verandert aan artikel 309 van het voornoemde Strafwetboek.

Maar, zoals hierboven uiteengezet en met het oog op de voornoemde coherentie en rechtszekerheid vraagt de Raad dat in artikel 17, 3° van de wet van 3 juli 1978 en artikel 578, 1° van het Gerechtelijk Wetboek de huidige verwijzing behouden blijft naar de fabrieksgeheimen waarvan het kwaadwillig of bedrieglijk mededelen strafbaar wordt gesteld in artikel 309 van het Strafwetboek. Artikel 309 van het Strafwetboek beoogt immers duidelijk de arbeidsrelaties en er mag niet verkeerdelijk de indruk worden gewekt dat de daarin bedoelde feiten die een inbreuk uitmaken, voortaan buiten de verplichtingen van de werknemer (artikel 17, 3° van de wet betreffende de arbeidsovereenkomsten) en de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank (artikel 578, 1° van het Gerechtelijk Wetboek) vallen.

Bovendien moet de strafwet precies, duidelijk en voorspelbaar zijn.

2. De door het voorgelegde artikel 17, 3°, a) van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten beoogde onrechtmatige daden

De Raad herhaalt dat het volgens het voorontwerp van wet verboden is om een bedrijfsgeheim waarvan een werknemer in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben op onrechtmatige wijze openbaar te maken, alsook geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken.

De Raad wijst erop dat de Richtlijn 2016/943 niet alleen het onrechtmatig openbaar maken, maar ook het onrechtmatig verkrijgen en gebruiken van bedrijfsgeheimen beoogt. Hij vraagt bijgevolg dat het onrechtmatige gebruiken en verkrijgen uitdrukkelijk worden vermeld in artikel 17, 3°, a) van de voornoemde wet van 3 juli 1978 zodat de begrippen uit de Richtlijn precies worden omgezet, er gezorgd wordt voor coherentie met het Wetboek van economisch recht en de door de Richtlijn nagestreefde bescherming, en dus eerlijke concurrentie, wordt verzekerd (overwegingen 1 tot 3).

III. ANDERE ASPECTEN VAN HET ARBEIDSRECHT

De Raad constateert dat andere bepalingen van het voorontwerp van wet betrekking hebben op andere aspecten van het arbeidsrecht en hij wenst opmerkingen te maken over een aantal daarvan.

A. Informatie van de werknemers

1. De Raad merkt op dat de artikelen 7, § 1, 3°, 8, § 2, 2° en 3° alsook artikel 9, 3° van het voorontwerp van wet betrekking hebben op de informatie van de werknemers.

Die bepalingen luiden respectievelijk immers als volgt:

- de verkrijging van een bedrijfsgeheim is rechtmatig in het kader van de uitoefening van het recht van werknemers of werknemersvertegenwoordigers op informatie en raadpleging overeenkomstig het recht van de Europese Unie, het nationale recht en de nationale praktijken;
 - het gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim is onrechtmatig als er een geheimhoudingsovereenkomst is of een andere verplichting tot het niet openbaar maken van het bedrijfsgeheim of als de persoon een inbreuk maakt op een contractuele of andere verplichting tot beperking van het gebruik van het bedrijfsgeheim;
 - de verzoeken om toepassing van de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen voorzien door de wet zijn niet ontvankelijk als het openbaar maken van het bedrijfsgeheim door werknemers aan hun vertegenwoordigers gebeurt in het kader van de rechtmatige uitoefening van hun vertegenwoordigende functies overeenkomstig het recht van de Europese Unie of het nationale recht, op voorwaarde dat deze openbaarmaking noodzakelijk was voor deze uitoefening.
2. De Raad stelt vast dat de wetgever de Richtlijn letterlijk omzet in de voornoemde bepalingen, zonder de draagwijdte ervan te bepalen en zonder het te waarborgen niveau van informatie en raadpleging van de werknemers te verduidelijken.

Met het oog op rechtszekerheid is hij evenwel van mening dat in de omzettingwet vermeld moet worden dat ze de informatie en raadpleging van de werknemers en hun vertegenwoordigers in de bedrijven niet mag ondermijnen.

Daaruit vloeit voort dat ze geen afbreuk mag doen aan de wetgevingen die op dat vlak van toepassing zijn (onder meer: het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 9, alsook de collectieve arbeidsovereenkomsten nrs. 62 en 101 (Europese ondernemingsraad), nr. 84 (Europese vennootschap), nr. 88 (Europese coöperatieve vennootschap) en de bijbehorende omzettingswetten) of aan de kwaliteit van de te verstrekken informatie of de te houden raadpleging, met name op het niveau van de ondernemingsraad.

Wat dat laatste punt betreft, herinnert de Raad eraan dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven op 17 december 2008 een aanbeveling betreffende de innovatiecultuur en de onderneming in het kader van de tenuitvoerlegging van het interprofessioneel akkoord 2007-2008 heeft geformuleerd, waarin hij richtsnoeren geeft voor de discussie over innovatie in de ondernemingsraad. De Raad stelt vast dat die richtsnoeren organisatiepraktijken aanreiken die de discussies in de ondernemingsraden bevorderen over innovatie, een materie die ook bedrijfsgeheimen omvat.

Tegelijk vindt de Raad ook dat de toepasselijke maatregelen op het vlak van vertrouwelijkheid die voorzien zijn in de bovenvermelde wetgevingen, alsook de procedures waarin de ondernemingen op dat vlak voorzien, verder moeten kunnen worden toegepast om het evenwicht te kunnen bewaren tussen die behoefte aan vertrouwelijkheid en het behoud van de kwaliteit van de informatie en raadpleging van de werknemers.

B. Bevoegdheid van de arbeidsrechtbanken

1. De Raad stelt vast dat artikel 21 van het voorontwerp van wet een bepaling invoegt in het Wetboek van economisch recht dat voorziet in de bevoegdheid ratione materiae van de rechtbank van koophandel, zelfs wanneer de partijen geen ondernemingen zijn, voor alle vorderingen inzake het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim, ongeacht het bedrag van de vordering. Artikel 30 van het wetsontwerp wijzigt het Gerechtelijk Wetboek om die algemene bevoegdheid ook toe te kennen aan de rechtbank van koophandel. Die bevoegdheid ratione materiae wordt evenwel uitgevoerd, onverminderd de bevoegdheden van de arbeidsrechtbank (voornoemde artikelen 21 en 30).

Artikel 578, 1° van het Gerechtelijk Wetboek, dat die bevoegdheid van de arbeidsrechtbank betreft, wordt enkel gewijzigd (artikel 31 van het voorontwerp van wet) om de woorden “het fabrieksgeheim” te vervangen door “een bedrijfsgeheim”. Die bepaling zal dus als volgt luiden: “De arbeidsrechtbank neemt kennis:

1° van geschillen inzake arbeidsovereenkomsten met inbegrip van die welke betrekking hebben op schending van het bedrijfsgeheim gedurende die overeenkomst”.

Artikel 34 van het voorontwerp van wet regelt de bevoegdheid *ratione loci* van de handelsrechtbanken voor vorderingen ten gronde betreffende het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van bedrijfsgeheimen. Die bepaling vermeldt evenwel niet uitdrukkelijk het bevoegdheidsvoorbehoud van de arbeidsrechtbank, maar verwijst naar de bepaling in het Gerechtelijk Wetboek die daarin voorziet (nieuw artikel 574, 20° dat de bevoegdheid van de rechtbank van koophandel uitbreidt naar de bedrijfsgeheimen, onverminderd de bevoegdheden van de arbeidsrechtbank).

2. De Raad wijst erop dat volgens de commentaar over artikel 21, dat artikel geen afbreuk doet aan de specifieke bevoegdheden van de arbeidsrechtbanken en dat “deze bijgevolg bevoegd blijven, ook wanneer zij zich binnen het kader van hun bevoegdheden geconfronteerd zouden zien met een vordering inzake het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim”. De commentaar bij de artikelen vermeldt verder dat de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank krachtens artikel 578, 1° van het Gerechtelijk Wetboek, zoals voorheen, beperkt blijft tot de geschillen die ontstaan zijn gedurende de arbeidsrelatie. Volgens de uitleg van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de FOD Economie is enkel de rechtbank van koophandel bevoegd wanneer de schending zich voordoet na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.
3. De Raad beveelt vooreerst aan dat artikel 31 van het voorontwerp van wet omwille van de hierboven uiteengezette rechtszekerheid en juridische coherentie, als volgt wordt gewijzigd:

“Artikel 578, 1° van het Gerechtelijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

*1° van geschillen inzake arbeidsovereenkomsten met inbegrip van die welke betrekking hebben op schending van het bedrijfsgeheim, **met inbegrip van het fabrieksgeheim**, gedurende die overeenkomst;*

4. De Raad merkt op dat de commentaar bij het voornoemde artikel 30 (algemene bevoegdheid van de rechtbank van koophandel) verwijst naar de commentaar bij artikel 21. Hij vraagt om een dergelijke verwijzing ook op te nemen in de commentaar bij artikel 31 (bevoegdheid van de arbeidsrechtbank). Hij geeft ook aan dat daarin verwezen zou moeten worden naar de voornoemde Richtlijn (EU) 2016/943 en niet naar de Richtlijn 2004/48 betreffende de handhaving van intellectuele eigendomsrechten.

De Raad vindt dat de uitleg dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de huidige bevoegdheden van de arbeidsrechtbank, ook uitdrukkelijk zou moeten worden vermeld in de memorie van toelichting.

Hij is ook van mening dat in artikel 34 van het voorontwerp van wet (bevoegdheid *ratione loci* van de rechtbank van koophandel) en in de commentaar bij dat artikel voor de duidelijkheid uitdrukkelijk moet worden vermeld dat de bevoegdheid *ratione loci* van de rechtbank van koophandel ook geen afbreuk doet aan de bevoegdheid *ratione loci* van de arbeidsrechtbank, als die een uitspraak moet doen krachtens artikel 578, 1° van het Gerechtelijk Wetboek.
